

**VŠEOBECNE ZÄVAZNÉ NARIADENIE
OBCE POHORELÁ
č. 4/2008**

o pamätihodnostiach Obce Pohorelá

Schválené Uznesením Obecného zastupiteľstva v Pohorelej č. B/8 zo dňa 12.12.2008 a účinnosť nadobudlo 1. januára 2009.

Ing. Jozef Kalman
starosta obce

Obec Pohorelá podľa § 6 a § 11 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 14 ods. 4) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v y d á v a t o t o

všeobecne záväzné nariadenie o pamätihodnostiach Obce Pohorelá

Časť prvá Úvodné ustanovenia

§1 Účel nariadenia

1. Toto VZN upravuje podmienky výberu, zápisu a ochrany pamätihodností Obce Pohorelá.
2. Toto VZN ďalej upravuje organizáciu a pôsobnosť orgánov územnej samosprávy, ako aj práva a povinnosti vlastníkov, nájomcov a užívateľov pamätihodností obce.

§ 2 Rozsah platnosti

1. Toto VZN platí pre územie Obce Pohorelá.

§ 3 Vymedzenie pojmov

1. Pamätihodnosť obce podľa tohto VZN je hnutelná vec alebo nehnuteľná vec ktorá nie je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ale ktorá má pre obec svoju historickú, architektonickú, urbanistickú, krajinnú, kultúrnu, výtvarnú, umelecko-remeselnú, spoločenskú, vedeckú alebo technickú hodnotu (ďalej len hodnotu).
2. Pamätihodnosťou obce môžu byť okrem toho aj
 - a) kombinované diela prírody a človeka,
 - b) historické udalosti,
 - c) pamätné dni (narodenie, úmrtie), prípadne iné udalosti ktoré sa viažu k významným rodákom,
 - d) názvy ulíc, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce,
 - e) zemepisné názvy a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam.
3. Hodnota pamätihodnosti obce je súhrn významných historických, architektonických, urbanistických, krajinných, kultúrnych, výtvarných, umelecko-remeselných, spoločenských, vedeckých alebo technických hodnôt.
4. Zoznam pamätihodností obce je súbor hnutelných vecí a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa tohto VZN za pamätihodnosť obce. Za pamätihodnosť obce sa považujú aj veci, o ktorých sa začalo konanie o vyhlásenie za pamätihodnosť obce.

5. Ochrana pamätihodností obce je súhrn činností a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu pamätihodností obce.
6. Konanie o vyhlásení a Zápise pamätihodností obce do Zoznamu pamätihodností obce je podľa tohto VZN proces činností, ktorý začína podaním návrhu na zápis a končí zapísaním, resp. nezapísaním do Zoznamu pamätihodností obce (ďalej len Zoznam).

Časť druhá

Pôsobnosť obce

§ 4

1. Obec Pohorelá:
 - a) utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamätihodností obce na území obce,
 - b) zabezpečuje propagáciu a prezentáciu pamätihodností obce, ako súčasť svojho kultúrno-historického dedičstva prostredníctvom informačno-propagačných materiálov obce, internetovej stránky obce, tlače a pri kultúrnych a spoločenských podujatiach,
 - c) zabezpečuje označenie pamätihodností obce,
 - d) schvaľuje Zoznam pamätihodností obce.
2. Obec Pohorelá ďalej:
 - a) dbá, aby vlastníci pamätihodností obce konali v súlade s týmto VZN,
 - b) podporuje iniciatívy občanov a občianskych združení pri ochrane pamätihodností obce,
 - c) vypracúva Zoznam a vedie evidenciu pamätihodností obce,
 - d) spolupracuje s občianskymi združeniami a nadáciami zriadenými na záchranu, využívanie a prezentáciu pamätihodností obce.

Časť tretia

Zoznam pamätihodností obce

§ 5

1. Zoznam pamätihodností Obce Pohorelá vedie Obecný úrad v Pohoreleji.
2. Obecný úrad vedie evidenciu pamätihodností obce buď v klasickej forme (napr. v podobe matričnej knihy), alebo s využitím nástrojov výpočtovej techniky.
3. Evidencia pozostáva z:
 - a) registrov (zoznamu),
 - b) príloh (fotografie, historické fotografie, mapy, historické mapy, kresby a iná grafická dokumentácia, fotokópie dokumentov, textový popis objektu, predmetu, udalosti, osobnosti ...),
 - c) dokladov, na základe ktorých boli veci zapísané do evidencie pamätihodností obce (návrh na zápis, stanoviská odborných orgánov, inštitúcií, uznesenie obecného zastupiteľstva),

- d) obecný úrad predloží Zoznam na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží Zoznam aj stavebnému úradu.

§6

Zápis do Zoznamu

1. Obecný úrad vypracuje návrh na vyhlásenie veci za pamätihodnosť obce z vlastného podnetu alebo na podnet právnickej osoby alebo fyzickej osoby.
2. Podnety na vyhlásenie hnutel'ných alebo nehnuteľných vecí za pamätihodnosť obce a ich zápis do Zoznamu môžu právnické alebo fyzické osoby podávať na Obecný úrad v Pohorelej, ktorý ich postúpi na prejednanie Obecnému zastupiteľstvu Pohorelá.
3. Obecný úrad zapíše do Zoznamu hnutel'nú vec alebo nehnuteľnú vec, ktorá má historickú, architektonickú, urbanistickú, krajinnú, kultúrnu, výtvarnú, umelecko-remeselnú, spoločenskú, vedeckú alebo technickú hodnotu, na základe uznesenia obecného zastupiteľstva.
4. Obecný úrad pri zápise do Zoznamu pamätihodností obce postupuje podľa „Metodickej inštrukcie pre potreby obecných samospráv“ vydaných Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky v r. 2003.
5. Zaradenie konkrétnych hmotných objektov, predmetov a nehmotných foriem (názvov, udalostí a pod.) môže Obecný úrad v Pohorelej v prípade potreby konzultovať s príslušnými ústavmi Slovenskej akadémie vied, vedeckými pracoviskami vysokých škôl, múzeami a galériami, pracoviskami Pamiatkového úradu a pod.
6. Vlastník hnutel'nej veci alebo nehnuteľnej veci navrhutej na vyhlásenie za pamätihodnosť obce bude o tom informovaný do 30 dní od vypracovania návrhu.
7. Vlastník veci navrhutej na vyhlásenie za pamätihodnosť obce je povinný:
 - a) od doručenia oznámenia o návrhu na vyhlásenie chrániť vec pred poškodením, zničením alebo odcudzením a oznámiť Obecnému úradu v Pohorelej každú zamýšľanú alebo uskutočnenú zmenu jej vlastníctva,
 - b) poskytnúť na písomnú výzvu Obecného úradu v Pohorelej potrebné údaje o veci alebo umožniť oprávneným osobám obhliadku veci.
 - c) Obecný úrad v Pohorelej bezodkladne zašle informáciu o vyhlásení alebo o zamietnutí vyhlásenia veci za pamätihodnosť obce vlastníkovi veci, Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica, a ak je vyhlásená za pamätihodnosť obce nehnuteľná vec, aj stavebnému úradu.

§ 7

Zmena alebo zrušenie zápisu pamätihodnosti obce v Zozname

1. Ak nastanú nové skutočnosti, môže Obecný úrad v Pohorelej tento zápis zmeniť alebo po zániku hodnôt pamätihodnosti, na základe ktorých bola do Zoznamu zapísaná, aj zrušiť.
2. Oznámenie o zmene, respektíve zrušení zápisu pamätihodnosti obce v Zozname podľa ods. 1) zašle Obecný úrad v Pohorelej aj orgánom, ktorým zaslal oznámenie o zápise a Obecnému zastupiteľstvu Obce Pohorelá.

Časť štvrtá

Ochrana a obnova pamätihodností obce

§ 8

Základná ochrana

1. Základná ochrana pamätihodnosti obce je súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu pamätihodnosti obce, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia pamätihodnosti obce a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej hodnote a technickému stavu.

§9

Práva a povinnosti vlastníka

1. Vlastník pamätihodnosti obce má právo:
 - a) požiadať Obecný úrad v Pohorelej o bezplatné poskytnutie odbornej a metodologickej pomoci vo veciach ochrany pamätihodnosti obce,
 - b) požiadať obec o finančný príspevok na zachovanie hodnoty pamätihodnosti obce.
2. Vlastník pamätihodnosti obce je povinný:
 - a) vykonávať na svoje náklady základnú ochranu pamätihodnosti obce,
 - b) užívať pamätihodnosť obce v súlade s jej hodnotou,
 - c) oznámiť zmluvnej strane v prípade prevodu vlastníctva, že na pamätihodnosť obce sa vzťahuje režim ochrany podľa tohto VZN,
 - d) strpieť označenie nehnuteľnej pamätihodnosti obce.
 - e) oznámiť Obecnému úradu v Pohorelej každú zamýšľanú zmenu využitia pamätihodnosti obce,
 - f) oznámiť Obecnému úradu v Pohorelej najneskôr do 30 dní každú uskutočnenú zmenu vlastníctva pamätihodnosti obce.

§10

Všeobecné podmienky pri ochrane pamätihodností obce

1. Každý je povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu pamätihodností obce podľa §9 tohto VZN a nespôsobil nepriaznivé zmeny stavu pamätihodnosti obce.
2. Umiestniť reklamu, oznam alebo akékoľvek technické zariadenie na nehnuteľnej pamätihodnosti obce možno len na základe súhlasu Obecného úradu v Pohorelej.
3. Na obnovu hnutel'ných a nehnuteľných pamätihodností obce sa vzťahujú príslušné ustanovenia autorského zákona.

§11

Obnova nehnuteľných pamätihodnosti obce

1. Obnova nehnuteľnej pamätihodnosti obce (ďalej len "obnova") podľa tohto VZN je súbor činností, ktorými sa vykonávajú stavebné činnosti, údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia a rekonštrukcia nehnuteľnej pamätihodnosti obce alebo jej časti.

2. Na obnovu nehnuteľných pamätihodností obce sa vzťahujú príslušné ustanovenia stavebného zákona.
3. K dokumentácii obnovy a dokumentácii úprav nehnuteľností vyhlásených za pamätihodnosť obce a zapísaných v Zozname si vyžiada Obecný úrad v Pohoreleji odborné stanovisko od stavebného úradu.
4. V prípade potreby si môže Obecný úrad v Pohoreleji vyžiadať stanovisko odborných organizácií (napr. Pamiatkového úradu, Slovenskej akadémie vied, vedeckých pracovísk vysokých škôl, archívov).
5. Vlastník je povinný si pred každou stavebnou činnosťou vyžiadať záväzné stanovisko Obce Pohorelá.
6. V záväznom stanovisku Obec Pohorelá určí najmä:
 - a) či predpokladané práce sú z hľadiska záujmov chránených týmto VZN prípustné,
 - b) podmienky, za ktorých možno tieto práce pripravovať a vykonávať tak, aby sa nehnuteľná pamätihodnosť obce, nepoškodila alebo nezničila,
 - c) zásady objemového členenia, výškového usporiadania a architektonického riešenia exteriéru nehnuteľnosti.
 - d) obec zároveň určí, či úpravy nehnuteľnosti možno vykonať iba na základe prípravnej dokumentácie a projektovej dokumentácie.
7. Stavebný úrad v územnom konaní, v stavebnom konaní, v konaní o povolení zmeny stavby, v konaní o ohlásení udržiavacích prác, drobnej stavby alebo v konaní o odstránení nehnuteľnej pamätihodnosti obce rozhoduje po predchádzajúcom kladnom záväznom stanovisku Obce Pohorelá. Stavebný úrad postupuje tak aj vtedy, ak práce možno vykonať na základe ohlásenia.
8. Vlastník je povinný jedno vyhotovenie kompletnej dokumentácie skutočne vykonanej obnovy pamätihodnosti obce odovzdať bezplatne najneskôr do 15 dní od skončenia prác na Obecný úrad v Pohoreleji na odborné a dokumentačné účely.
9. Povinnosti vlastníka ustanovené týmto VZN má aj správca alebo iný držiteľ pamätihodnosti obce. Náklady spojené so základnou starostlivosťou uhrádza vtedy, ak mu táto povinnosť vyplynie z právneho vzťahu.

§12

Pomoc Obce Pohorelá pri obnove pamätihodnosti obce

1. Ak vlastník nemôže čiastočne alebo úplne uhradiť náklady na obnovu, údržbu, ochranu, môže požiadať o finančný príspevok z rozpočtu obce. Na poskytnutie príspevku nie je právny nárok.
2. Vlastník nehnuteľnej pamätihodnosti obce v žiadosti o finančný príspevok priloží odborné stanovisko osoby odborne spôsobilej v odbore stavebného dozoru.
3. Obec si môže vyhradiť vrátenie príspevku poskytnutého na obnovu pre prípad, ak sa do desiatich rokov od poskytnutia príspevku uskutoční odplatný prevod pamätihodnosti obce alebo jej časti, ktorá bola vykonanými prácami zhodnotená.
4. Príspevok z rozpočtu obce podľa odseku 1 sa neposkytne, ak úhradu nevyhnutných nákladov možno zabezpečiť podľa iných právnych predpisov alebo z dotácii a grantov.

§13

Asanácia nehnuteľnej pamätihodnosti obce

1. Povolenie na asanáciu – odstránenie nehnuteľnej pamätihodnosti obce môže vydať stavebný úrad až na základe kladného záväzného stanoviska Obce Pohorelá.
2. V prípade asanácie nehnuteľnej pamätihodnosti obce je vlastník povinný zabezpečiť na vlastné náklady kompletnú dokumentáciu – zameranie skutkového stavu nehnuteľnosti, a túto odovzdať na Obecný úrad v Pohorelej v analógovej a digitálnej forme na odborné a dokumentačné účely.

Časť piata

Záverečné ustanovenia

§ 14

1. Všeobecne záväzné nariadenie o evidencii pamätihodností obce a ich zápisu do Zoznamu evidovaných pamätihodností Obce Pohorelá bolo schválené na zasadnutí Obecného zastupiteľstva Obce Pohorelá dňa 12.12.2008
2. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1.1.2009.

Ing. Jozef Kalman
starosta obce Pohorelá